

lazna tačka kod živoga Ustava, vidim da to nije pametno i — kako da kažem — nije uvjiglavno.

A šta kaže gospodin? — Ako mi ne pristanemo na to što oni žele da mogu biti zle posledice, — a ja, gospodo, držim da bi zle posledice bile ako bismo pristali na ono što vi sada u ovome momentu zahtevate u razdraženju. (Glasovi: Tako je! Pljeskanje). Mi treba da težimo sporazumu.

Dobro. Vi tražite neke promene? Mogu da budu te promene, ali da se napusti ideja jedinstvene države, to se nikada neće učiniti. (Burno i oduševljeno pljeskanje praćeno oduševljenim uzvicima: Živeo!) Jer, da smo mi hteli da ne budemo braća i da ne budemo zajedno, i da ne lećimo tradicije koje su ostale od Austrije i Mađarske, onda bismo mi, da smo to hteli, na to pristali još onda kada su nam davali za vreme rata svu Slavoniju, Srem, Vojvodinu, celu Bosnu i Hercegovinu, Dalmaciju do blizu Šibenika. Eto, to je sve davano da bude srpsko, da bude Srbija. A šta smo im mi odgovorili? Mi smo im odgovorili, gospodo, ovo: Da mi pre pristajemo da damo, da odsećemo jedno parče od našega tela da damo Bugarskoj, ali nikako ne možemo da se odrećemo Hrvatske i Slavonije! (Burno pljeskanje sa mnogobrojnim uzvicima: Tako je!)

Ovo, što je sada razdraženo stanje, to ne treba da smatramo da je to normalno i da će to ostati. To ne može da ostane. Kad se duhovni smire, kad se prestane slušati protivnike, kako izazivaju i kako se vregjamo, onda će drukčije da nastane i kod nas mišljenje, a to je, da nema spasa Sloveniji i Hrvatskoj bez zajednice sa Srbijom! (Burno pljeskanje).

Dakle, gospodo, sad ste me izazvali da vam pripovedam jednu stvar, koja je istinita, koja je zapisana i koja će se docnije, može biti i objaviti.

Ja vas molim gospodo, kad smo mi izašli sa ovom deklaracijom pred Skupštinu, koje poslove treba da svršimo, mi smo izašli s tim uverenjem, da treba što pre ove naše stvari da svršavamo, kako bi bili što jači u inostranstvu, kako bi naš glas imao veći autoritet. Kaže se: naši sunarodnjaci nemaju škola. Gospodo, tim načinom, kako se radi ovde, ne dobijaju se škole. No treba onda jačati se, treba svršavati one stvari, koje su preko potrebne, jer ne možemo ostaviti našu zemlju bez uređenja činovničkog pitanja, bez invalidskog pitanja, bez uređenja poreza. Bez toga ne možemo ostaviti našu zemlju, jer ako je ostavimo, mi ćemo imati kaos, i može biti diktatura. A mi smo uvek bili protiv diktature i bezvlašća. Ne možete, gospodo, da kažete, mi ćemo dati činovnicima toliko i toliko, daćemo invalidima toliko i toliko i t. d. jer ko će onda dati novac, kad nemamo Skupštinu koja može to da reši i kako će to onda da bude?! Onda bi smo sami mi stvarali unutrašnju zabunu i sami sebe rastrajavali. Onda, kad dogđe do toga stepena, da Narodna Skupština ne može naći izlaza da spava državu, onda svaki pojedinac ima prava da se spavava kako zna. Tad bi bilo najgore. Dakle, gospodo, mi smo tražili da se svrši ono što je najpreče i što će da oslabi tradiciju koju su nam ostavile Austrija i Nemačka. To su one tradicije koje su sa raznih strana ulivane. To se ne primećuje gospodo. Kad bi ko znao, da ima kakve stare neprijateljske tradicije kod njega, on bi se izleo od njih i odbio bi ih, ali to se, gospodo, ne primećuje, kao god kad jedan radnik radi decenijama godina u jednoj fabrici, pa misli da ništa od fabrike nije uzeo, a u njegovom telu ima sijaset vazduha i otrova iz te fabrike. Tako je isto, gospodo, i u ovim tradicijama.

Gospodo, kaže se: ne može da se svrši. Može da se svrši, kad mi ne bi ovako dugo govorili i kad bi ceo naš rad bio usredsređen

da kaže svaki šta ko zna pa da, vidi i čuje narod i da onda presudi. A ovako kad narod sve pročita što se ovde govori ne može da nagje šta je istinito a šta nije, nego samo, blagodareći zdravoj pameti i svesti samoga naroda, on se nalazi i on će izaći na pravi put.

Dakle, gospodo, izvinite, što sam vas zadržao ali sam to morao da kažem, jer vidim se ovde upotrebljava ono, što nema smisla da se upotrebljava kao nekakav fakat.

Dakle, gospodo, izvinite, ja vas molim, da se ovo reči brzo, to je četvrti dan diskusije, jer kad Vlada učini deklaraciju, obično u drugom svetu, na koji se mi ugledamo, debata jedan dan najviše traje. Ko ima vere u Vladu, taj kaže: za, a ko nema, on podnese kratku esenciju svoga mišljenja i svoga kluba kad govori. Ali mi smo mlada država, pa želimo mnogo da kažemo. Ja vas molim da to skratimo i da se više obratimo poslu, jer će nam taj posao više doneti koristi za sve naše želje, koje želimo da dobijemo, nego ovako kad se prepiremo i kad trošimo vreme. (Burno odobravanje i dugotrajan aplauz u centru).

Данашња Бугарска.

Догођаји у Бугарској развијају се онако како се и предвиђало. Стамболијски организационо се селџаке, наоружао их и с њима се пустио у борбу са четири нове владе. Још се не да рећи ко ће изићи из ове борбе победником. Пођу ли селџаци за Стамболијским у борби као што су ишли прије у миру онда је осигурана победа Стамболијскога. Селџаци су блокирали Софију, не доносе живице намирнице на трг и на тај начин хоће да изазову борбу и у самој престоници. Данас се по Бугарској лије крв, бесни грађански рат. Какве ће посљедице ово имати још се не да предвидјети.

Да буде јаснија слика догођаја у Бугарској, осврнућемо се на данашње странке у Бугарској и именујемо у главном њихов програм и њихове вође. *Земљорадничка странка* Александра Срамболијскога основана је пред 20 година на темељу сеоских удружења. Својим посланицима у почетку није допуштала додир са владаром, била је против чиновника, тражила је народну милицију и праведно раздјељење пореза. Агитовала је за републику, али кад је дошла на владу одбацила је многа демагошка гесла. Њихови су прваци већином министри бивше Стамболијскије владе. Имала је неколико новина. *Комунистичка* странка постала је од некадашњих „тијесних социјалиста“, тијесних зато јер су били најортодокснији марксистички, али их ипак није сметало да буду шовени и да стоје у сумњивим везама, особито за вријеме рата, са царем Фердинандом. Пошто нема у Бугарској радника окупљена је око себе све незадовољнике. *Широки социјалисти* нису теоретични ни доктринирајци као комунисти, већ практичари, који су г. 1919. били у владиној коалицији. *Демократи* су увјек радили на програму уједињења свих Бугара а у ванској политици ослањали су се на Русију. Год. 1908 прогласили су независност Бугарске и прогласили је царством. За вријеме свјетског рата гледале су привући Бугарску Антанти. Кад је бугарски фронт пробила српска војска у септембру 1918, њихов вођа Малинов образовао је кабинет и прислио цара Фердинанда да иде из Бугарске. Већ у новембру оборно га је Стамболијски и од тада су земљорадници били на кормилу државе. У странци је већина бугарске интелигенције. *Радикали* имају највише пристања међу учитељима и државним чиновницима. Они су идеалисти и утописти. *Народно-наредна* странка, ово је једина странка славонофилска али је слаба. Вође су јој Гешов, Пљачков, Бобчев и Тодор Тодоров. *Либерали* су водили рат и довели Бугарску

до пропасти. Ова је странка изразито против-славонофилска и германофилска. С њом о бок ради одбор *македонских* добротворних братства, чији је вођа Каранџулов, а шеф познати комита Тодор Александров. Ове двије странке сада су и извеле овај преврат, обориле Стамболијскога и Бугарску туриле у грађански рат. Ради тога, ова револуција у Бугарској, нас највише занима. Јер странке, које су данас у Бугарској на влади заклету су наши душмани и њихов је циљ здружење цијеле Македоније с Бугарском. Тешко је и помислити да би се ове странке усудиле упустити у борбу изван земље, у првом реду с нашом Краљевном, али ако би им и то пало на ум, тада могу бити сигурни, да ће их срећа дружњије послужити с нама него са Стамболијским.

Наше жељезнице.

Велика важност жељезница данас је несумњива. И најпростији селџак данас зна, да га жељезница може много брже одвести гдје жели, но што то колима може учинити. Исто тако зна, да жељезница може много више и брже превести његових производа гдје жели, но што то може да се учини колима.

С тога сваки жељезницу цијени као једну велику благодат. Али која вајда кад ми жељезнице данас имамо толико, да се тек зна и да се тек осјећа да је и у нашој земљи има. Читави крајеви само по слушању знају за жељезницу. У читавим крајевима пропада силно благо неискоришћено, јер се нема чиме да извезе и на пијале довезе. Тако је стање у јужној половини наше државе. Сјеверни дио има доста разгранату жељезничку мрежу, али и тамо има недостатака. Ове су жељезнице грађене с обзиром на везе Пештом и Бечом, јер је већина производа тамо извожена и највећи дио путника тамо путовао.

Данас је неопходно потребно ову мрежу везати тако, да се везе с Београдом, Загребом и Љубљаном, највећим градовима на сјеверу, а преко ових с морем. Јер је море најбоља и најјефтинија веза за трговину с цијелим свијетом.

Ми имамо неколико врло добрих и важних пристаништа на Јадранском Мору, као Сушак и Bakar, Сплит, Шибеник, Дубровник, Меткович, Котор, Бар. Али целокупна наша жељезничка мрежа нема ни најпотребније везе с овим пристаништима. Највећи дио наше државе нема никакав прилаз на море.

Велика оскудица у жељезничким путевима у већем дијелу државе и оскудица у вези с морем, налажу нашој држави дужност да гради, да гради што више жељезница. Све док жељезница не испресјеца све наше крајеве и уздуж и попрјекло, остаће многи од њих сиромашни и гладни, јер нити ће имати гдје људи да зарађују, нити ће моћи лако да донесу храну из плодних крајева. Шта вреди Црногорцу што има доста шуме, што може да гаји много стоке, кад шума труне и пропада, јер се не може да извози, па се не могу толики људи да запосле око радова у шуми и на жељезници; кад толики пашињаци стоје пусти, јер се не може да извози, па се не могу толики људи да запосле око радова у шуми и на жељезници; кад толики пашињаци стоје пусти, јер се не може стока да извози, па је с тога народ и не гаји колико може.

Жељезница има да преобрази нашу земљу, да донесе богатство тамо, гдје је највећа сиротиња. А колико ће тек добити наша трговина, кад се сва пристаништа повежу са свима крајевима земље; кад сваки производ може брзо и лако да дође до мора, и да се морем носи на свјетска тржишта; кад се страна роба буде могла лако и брзо да прима на пристаништима и односи у крајеве наше земље. И безбједност у земљи биће боља, кад се буде могло лако и брзо свуда стићи и кад се обезбиде сви жељезнички пролази.

И спољна безбједност земље биће важа, кад се жељезницом буде могла војска и муниција брзо и лако транспортирати на све стране земље; кад војници не буду морали да пишаће по више дана док стигну до бојишта. И јединство народно биће чвршће, кад се у све крајеве и сва већа мјеста буде могло лако доћи; кад се људи тако буду лако мијешали, састајали, упознавали; кад буду помоћу жељезнице трговини развијали и по трговачким пословима често и свуда путовали.

И културни напредак свих крајева биће бржи, јер ће и чиновници и у опште нителгентни људи више долазити, више се задржавати и много више радити у мјестима која имају жељезнички пут. Тамо ће се лако доносити и књига и плуг и машине и сва друга средства која помажу културно унапређење. И провадња ће се повећати, јер ће се моћи сви провади лако и јефтино извозити на удаљена тржишта. Са повећаном производњом повећаће се и богатство. И трговина ће се подићи, јер ће се лако доносити и односити сви артикли којима се тргује. И радна снага ће добити већу цијену, јер ће бити потребна за многе послове, који се сад због оскудице у жељезници не обављају или се тек у малој мјери обављају.

Као што се види, жељезница има много већу важност, но што то обични људи знају и мисле.

С тога жељезнице треба градити; с тога треба свима силама ту градњу помагати; с тога треба градњу тражити и чинити све, да држава нађе средства да што прије задвољи све крајеве, нарочито крајеве који су данас „Богу из леђа“ и који представљају маш „Сибир“.

Подижимо жељезнице, јер ће нам оне од Сибира створити Мисир

Око разоружања.

Готово сви представници великих сила труде се, да малим државама натуре програм разоружања, али саме њихове државе тако не раде. Видимо на пројекта буџета француске републике за 1924. годину, да стални кадар француске војске има да се погне на 605.000 сувоzemне војске и 55.000 морине са огромним бројем официра. Исто тако су повећале своју војску: Енглеска, Италија, Америчке државе, Шпанија, а совјетска Русија на 2 милијона војника. Па је ли ово разоружање? С тога морамо и ми у идучој години увећати сталан кадар, јер је већ то учинила и Пољска.

PIERRE LOTTI.

Познати писац Pierre Lotti, умро је 11. ов. мј. у Паризу, у 73 години живота. Право Lottiove име је Julien Viaud. Rodio се 14. јануара 1850. у Rochefortu. Он је био поморски часник, па је као такав проputовао готово сва мора. Судјеловао је у рату у Tonkingu, па је ради својих ратних извјештаја у „Figaru“ био отпуштен из морнарице. Као писац је Viaud узео име индијског цвијета „Lotti“, које су му име дали другови ради његове попућености. Његови се романи, новеле и путописи — углавном сви из муслиманског свијета — одикују меланколијом и сликовитим описом људи и егзотичних крајева. Написао је и једну драму. Lotti је од 1891. био члан француске Академије. Pokopan је у државном гробу.

BALKANSKI SAVEZ.

У последње вријеме, према вјестима из Атене, грчка се штампа много бави са питањем балканског савеза и каже да покушај владе у том смислу није изазвао најбољи дојам у Европи, с обзиром на то што је Кралјевина SHS, дакле и Mala Antanta, сувише vezana уз француску политику. Грчка због своје ситуације треба да буде у својој акцији слободна а не vezana ни за једну државу.

Дописника грчког листа „Elefteron Vima“ примио је помоћник министра спољних послова г. Panta Gavrilović, који га је запитао за мишљење о балканском савезу, на што му г. Gavrilović одговорио, да су код нас spremni да zaborave на све погрешке, које је Грчка починила у прошлости. Балкански савез, у којем би била и Бугарска, био би идеална ствар, али је о томе још prerano govoriti, нарочито што се тице Бугарске. У која би морала pokazati да није zemlja у којој комите могу да rade што hoće, nego да је zemlja у којој vladaju normalni odnosaјi. Stamboliјski је озбиљно želio да pokori makedonske organizacije, ali је за sada nemoćan да то učini.

Домаће вјести.

Proslava oslobogđenja Šibenika. Наша вједна Filharmonija i Soko nijesu zaboravili onaj veliki i historički dan kad su i u Šibenik doletjeli Beli Orlovi i Donijeli ovom Krešimirovom gradu Slobodu. U srijedu 13. ov. mј. Filharmonija i diletantska sekcija Sokola priredili su uspjelu zabavu u areni hotela „Kosovo“. Diletanti su dobro odigrali patriotski komad „Oj Slaveni“ od Odavica. Filharmonija sa mјešovitim pjevačkim zborom otvorila је koncert државном himnom. Osim toga izvela је još nekoliko vrlo uspjelih točaka. Osim toga posljednja „Jorgovan i djevojka“ dopala се publici, te је na општи zahtjev opetovana. Naša Filharmonija bila је na јednoj одličној visini, te bi slobodno mogla да istupi i u glavnim gradovima naše Kraljevine. Takogjer је dobar i pjevački zbor, osobito muški, dok su ženske nešto slabije. Sada, kad Šibenik ima tu sreću, gdje да daje zabave i koncerte, kao ni јedan grad u Dalmaciji, želili bi čuti češće našu Filharmoniju, koja pod marljivom rukom svoga Ma. g. Trislера stalno napreduje.

Izložba Zvonimira Rakamarića. U dvorani Sokola priredio је akademski slikar g. Zvonimir Rakamarić kolektivnu izložbu svojih radova. Izložba је bila veoma bogata i otmena. G. Rakamarić iznenadio је gragjanstvo i broјem i vrijednošću svojih radova. Osim toga mu uspjele karikature i pejzaži. U karikatarama ne zaostaje ni malo iza g. Uvodića. Nјegove karikature su simpatična lica, koja zavolete i koja vam ostanu pred očima i u pameti. U slikanju pejzaža on ima dosta svoga, originalnoga. I u том је više ekspresionista nego impresionista. Kao i Vidovića i druge dalmatinske slikare, i njega privlači nebo i more i то on iznosi na platno, dajući svoјoj slici boju i život.

Izložba је била priređena tiho, i била је više kućna nego јавna. G. Rakamarić је tih, povučen, čedan i ne voli reklame. Dосkora g. Rakamarić priredio је izložbu u Zagrebu, Beogradu i drugim našim većim gradovima. Uvјereni smo, да će ga tamo, gdje ima više smisla за pravu umjetnost, gdje се umjetnost shvaća i cijeni, bolje razumjeti nego Šibenik.

Izlet Nar. ženske Zadruge. U nedjelju, ako vrijeme dopusti, prireguje Narodna ženska Zadruga izlet u Biograd. Ovo је prvi izlet iz Šibenika u oslobodjeni Biograd, koji је najdulje činio u tugjinskom ropstvu. Nadamo се да će се Šibenik odzvati u velikom broју ovom izletu. Polazak u 7 sati i pō. Cijena за odlazak i povratak 40 D. djeca i djaci polovicu.

Lične вјести. Dr. Nikola Subotić, отпутовао је за nekoliko dana u Beograd.

Javne vježbe Sokola. Naš Soko, koji је razvio živu djelatnost u posljednje vrijeme, prireguje u nedjelju јавne vježbe na Polјani Kralјa Petra Osloboditelјa. Ovo је prvi јавni istup našega Sokola, te се nadamo да će unapred češće јавno istupati i то не samo u Šibeniku, već i u bližoj i dalјoj okolini. Sokolska ideја treba да се širi i jača.

Bura na moru. U utarak popodne zupuhala је bura takvom žestinom, kao rijetko kada u ovom zemanu. Kako је био školski praznik, na uspomenu dana oslobogđenja, nekoјi učenici viših razreda, koji su izјutra pošli lagjicom na „Jadriju“, да се kupaju, nijesu се mogli više да vrate uz sav napor i pokušaje. Popodne im је pošao u pomoć otac јednoga od njih са drugom lagjom i dvojicom lučkih pelјara. Našli su ih kao brodolomce, gdje су u kanalu potegli lagju napola na kraj i gdje се spremaju да napuste lagju, а да се oni vrate pješice preko Pakline i Mandaline. Може се zamisliti veselje njihovo kad spaзиše pomoć onako gladni i izmućeni! Nu i ova pomoć не posluži. Povezаше lagju i pokušаше да са јedrom i veslima izјagu u kналa, ali im bijes bure не dopusti. Vratišе се i zaklonišе u kanalu u zavјetrini. Baš се spremаше да će na „Jadriju“, gdje će да prenoće, kad pred večer eto motor „Šipad“ за posao. Ukr-

Brzоjavne i telefonske вјести.

Kraljevina SHS i Бугарска.

Nota naše vlade.

BEograd, 16. Jučer за vrijeme sjednice parlamenta održana је i sjednica ministarskog savjeta, na kojoj је zaključeno, да се od 1. јuna računa са двanaјstima, i то за јuni, јuli i august na bazi budžetа god. 1922/23.

Iza toga се raspravljalo о prilikama u Бугарској. Još нема detaljnih izvјештаја, ali vlada drži да је sudbina Stamboliјskoga mnogo bolја, nego li јавija бугарска vlada, koja је prekinula sve saobraćajne veze, pak propušta samo tendeciјozne вјести. Vlada је konstatala, да се u Бугарској повratilo stanje iz године 1914. U noti naše државе zatražila је našа vlada od Бугарске изврšenje slijedećih točaka: 1. Razoružanje velikog kontingenta војске. 2. Raspuštanje војске. 3. Raspuštanje rezervnih oficira. 4. Primјenu neuilskog ugovora. Бугарска vlada još nije odgovorila na ovu нотu.

Italija i revolucija u Бугарској.

BEograd, 16. U političkim се krugovima tvrdi, да је prevrat u Бугарској djelo Engleske i Italije. Sinoć је engleski poslanik posjetio dra. Nićićа i izјавio mu, да njegova vlada не bi želila војnu intervenciju u Бугарској zбог boјazni novoga rata. Војna situacija је sada јасna. Na јednoj strani nalaze се centralne државе са Engleskom и Italijom, а na drugoj Francuska, Mala Antanta, Grčka i 80 по sto бугарског stanovništva. Rusija се još nije izrazila, јer она čeka priliku да što više izrazi u svoју korist ovu evropsku tragikomедију.

BEograd, 16. Sve се više obistinjuju komentari i vјeruje се да је veliku ulogu u prevratu бугарском igrala Italija, što najbolје svјedoči i pisanje talijanske štampe u posljednja 2—3 dana. U svim člancima се odobrava nova vlada i akcija makedonstvuјušćin.

Stamboliјski u Sofiji?

Protuslovne вјести.

BEograd, 16. Бугарска nova vlada izdala је službeno saopštenje да је Stamboliјski uhvaćen u selu Vetrunu, okruga Plovdivskogа. Oвој вјести се не može vјerovati, јer на ovaj način nova vlada hoće да stvori zabunu među selјacima i pristašama Stamboliјskoga.

PARIZ, 16. Agencija „Radio“ prima вјест iz Sofije, да su јutros ušle u Sofiju čete Aleksandra Stamboliјskoga. Вјест još nije potvrđena.

Protić u Zagrebu.

BEograd, 16. „Politika“ јавlja да u Zagrebu boravi Stojan Protić. Nјегоv се boravak dovodi u vezu sastankom са Radičem, Korošcem i Spahom. Protić hoće да се sastane i да čuje mišljenje vogla bloka.

čаше се mlаdići u Zm, а malo zatim naročito dogje parobrod „Zmanja“, te doveze u remurć lagje i ostale u grad, gdje је на obali звјedјivi svijet čekaо. — Ističemo ovim pohvalno djelo uprave mјesne agencije „Jadranske Paroplovidbe“, koja је не zaleći troška, а na vlastitu иницијativu, poslala parobrod u pomoć.

Opet о државној pripomoći опć. činovnicima. Uza sve prigovore i žalbe u јавnoj štampi ovo pitanje ostanje i nadalje на mrtvoj tački. Očito је, ide се zatim, да се otegne с isplatom те pripomoći sve do konca јuna, а onda naravski опćin. činovnicima ostala bi samo cinička poruka: — budžetarna је godina izmakla, nema više doznake! Idemo да vidimo, hoće li се baš tako dogoditi, а u slučaju да се dogodi, onda će опć. činovništvo u Dalmaciji već znati, što mu је uraditi, да ovakove škandalozne pojave već јednom prestanu. — Опć. činovnik.

Telefonske вјести. По изградnji novog telefonskog voda Kozica-Makarska при pošti i telegrafu u Makarskoј otvorena је dana 5. јuna о. g. telefonska јавna govornica за опći meђugradski saobraćaj.

Prodaje се kuća u Varošu са lijepim dvorištem и vrtom на lijepom položaju. Obratiti се na Novu Stampariју.

2—4

OGLAS.

Dana 28. tek. mјes. u 11 sati pr. p. biće u polјudskoj luci u Splitu јавna dražba parobrođa „Cement“ koji leži djelomično pod vodom vlastništvo g. Bonaventure Parićа. Parobrod ima тонаže brutto 204 register tona, а netto 100. Procijenjen је са Din. 125.000. Zаpisiсni procjene mogu се pregledati kod Kr. Kot. Suda u Splitu за vrijeme uredovnih sati.

2—2

Наши дописи.

Дубровник, 12. јуна.

(Слет соколске жупе, — *Откривање саомен плоче Краљу Петру Великом Ослободитељу*). На Видовдан о. г. Дубровник ће доживјети једну велику свечаност, која по својој величини рада и идејном значењу, у новој повиијести нема равне.

Овај Соколски Слет Жупе Мостар, која обухваћа 24 Соколска Друштва убрја се, по опсегу на прво мјесто у Југославенском Соколском Савезу, а по бројном стању стоји иза Жупе Љубљана.

Осим великог броја Сокола и Соколица долазе на овај слет бројне чете соколског подмладка, а Соколско Друштво из Корчуле са посебном тачком чувеном народном игром „Морешком“ и музиком састављеном у цијелости од соколских малишана.

Војници из разних гарнизона са територија ове Жупе наступит ће са специјалним соколским вјезбама, а морнари ратне морнарице из Ђеновића вјезбати ће симболичке вјезбе са веслама.

За вријеме овога слета Дубровчани откривају рељефну спомен плочу у наравној величини Краљу Петру Великом Ослободиоцу, који ће бити рјеткост и велико умјетничко дјело нашега највећег умјетника госп. Ивана Мештровића.

Ради се пуном паром, да до слета буде све готово у танчине, па и ако одбору за преноћиште задаје највећу бригу смјештење бројних гостију са стране, ипак су наде велике, да ће се и то питање повољно ријешити, јер се прије слета распуштају ћаци свију школа, те ће се тиме добити велик број станова, који ће се ставити на расположење одбору за коначиште.

Бенковац, 14. јуна.

(Парастос пок. Г. Поповићу, — *Забава основне школе*). На 28 маја прошло је четрдесет дана, откако нам немио удес уграби из наше средине вредног и заслужног надзорника Гојка П. Поповића. Сватко, ко га је познавао, мора жалити за њим, јер његовом смрћу изгубисмо радника на просветном пољу, којему је тешко наћи достојног заменика. Особито је губитак за његов сталеж, јер му је он био одан свом душом и за њ је радио до последњег часа.

На 29. маја одржан је парастос за покојника у православној цркви, којему присустваше месно учитељство са школском децом, преставници власти и грађанство.

Лака ти земља, Гојко!

На дан св. Ђирилица и Метода грађанска и основна школа приредише забаву, а приказано је „Враћају се ластавице“ — игроказ — „Годишња доба“ — слика — „Стрпљен спасеник“ — игроказ, — а извађала су деца дотичних школа, на опће задовољство својих наставника и грађанства. Свако око и срце отишло је задовољно са забаве, а деци — нашој узданици — титраше благи осмех на лицу.

Прилозима те забаве на 10. ов мј. ћаци грађанске школе учинише излет на слапове Крке код Скрадина. Осим ћака проф. школе бијаше их неколико из основне, наставнице и неколико младежи грађанства.

Време бијаше баш повољно за раагледање пада Крке, који веома занимаше децу, те само питаху „Како и зашто?“, а њихови им наставници тумачише и показиваше.

Два аутомобила, која су возила излетнике, бијаху окићена цвећем и зеленилом, а песма им бијаше пратилица целим путем. На сваком месту, где се излетници заустављаше, оставише веома леп дојам, а повратише се сретни и задовољни, с најлепшим успоменама тога дана.

Заузимању око приређивања дечјих забава, захвалити је једино месном учитељству, које ради око осветљивања наше деце са свом вољом, имајући ваада на уму добро ртаџбине, којој су потребни спремни и врсни синови.

Излетник.

Вијести.

Пољопривреда наше Краљевине. Наша господарска површина изагна 15,729,876 хектара од тога отпада на чисте пашњаке 7,349,133 ха па сад кад се узме још ливаде, оризице за крму блага посијане онда досиже на 9,999,917 ха т. ј. двије трећине читаве површине односно са једном трећином ми се уздржавамо и још дапаче изважамо и код слабо родних година. Пита се сада, колико би ми изважали, када би још једну трећину обрађивали а да још увијек имамо доста за пашњаке. Ми смо дакле још увијек сточари — но и то на жалост слаби.

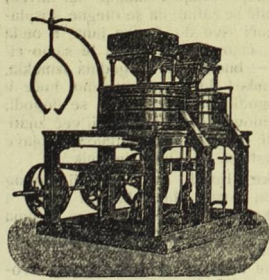
Сурдулички споменик. Доскора ће се у Сурдулици завршити велики споменик, који ће живо подсјећивати на нечовјечна дивљачка дјела, која су Бугари починили за вријеме рата у нашим јужним крајевима. Ту су Бугари поклали 6000 невиних људи, жена и дјеце. Одмах по ослобођењу одлучили су сурдулички грађани, да на том гробљу подигну културни симболички споменик у виду модерно уређене аграде за гимназију. До саме аграде саградит ће се и капела, у којој ће почитати кости српских мученика. Послије три године неуморног рада друштву је успјело саградити тај велебни споменик, за који је утрошено близу милијун динара. Значај нове гимназије бит ће у толико већи, кад се ана да су Бугари дуж наше границе позатварали неколико гимназија за своју пропаганду. Краљ је ономад поклонно друштву за подизање гимназије суму од 100 хиљада динара. За довршење нове аграде потребна је још сума од 500 хиљада динара. Чим се та сума намакне споменик и костурница предат ће се на руковање министарству просвјете. Од стране владе обећана је друштву потребна помоћ тако да ће сурдулички споменик вјеројатно још ове јесени бити потпуно довршен и уређен.

Notite Palma
kaučuk pete
i kaučuk-potplate.

SNIŽENA CIJENA!

Tehnički Ured OSKAR KRAUS
TRST Via S. Nicolò 4/II.

CIJENE U DINARIMA.
Informacije i obavještenja
besplatno.

Motori za
lagje i je-
drenjače na
benzin i
naftu naj-
bolje njem.
konstruk-
cije. Kom-
pletne ma-
šine za tvor-
nice tjeste-
nine i ulja.

BANCA DALMATA DI SCONTO D. D.
PODRUŽNICA ŠIBENIK

Prima uloške na knjžice i na tekući račun. - Eskomptira mje-
nice. - Obavlja sve burzovne naloge te isplate na sva tuzemna
mјesta. - Izdaje čekove i kreditna pisma. - Financira trgovačka,
obrtna i industrijalna poduzeća. - Obavlja sve štedioničke i
bankovne poslove najkulantnije.

Brojovni naslov: DALMASCONTO.

21

Uspješno se oglašuje u „Dalm. Radikalu“